

NEWSLETTER 8/2020

Spis treści:

OSADA KULTUROWA W KADZIDŁOWIE	2
MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W WĘGORZEWIE	4
MUZEUM MAZURSKIE W OWCZARNI	6
MUZEUM REGIONALNE W SĄDRACH	7
MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO - PARK ETNOGRAFICZNY W OLSZTYNKU	8

OSADA KULTUROWA W KADZIDŁOWIE

aut. Krzysztof Worobiec

Osada Kulturowa założona przez Danutę i Krzysztofa Worobców znajduje się w Kadzidłowie, niewielkiej wiosce założonej przez starowierców w 1832 roku (gmina Ruciane-Nida, powiat Pisz) i składa się obecnie z 7 drewnianych budynków przeniesionych tu ze wsi położonych w południowej części Mazur i pogranicza mazursko- kurpiowskiego. Ze względu na *"wysoką wartość naukową, historyczną, estetyczną i krajobrazową"* Osada została w 2004 roku wpisana do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego (pod numerem A-4288) jako: *"jedynej tej skali zespół architektury drewnianej w naszym województwie"*.

W skład Osady Kulturowej wchodzi unikalna 200-letnia chałupa podcieniowa z Warnowa (w niej mieści się prywatne muzeum etnograficzne, z odtworzonym mieszkaniem bogatego gospodarza oraz szkołą wiejską), ponad 100-letnia chałupa z Dąbrów (w niej mieści się „Oberża pod Psem”), podcieniowy budynek mieszkalno-gospodarczy (chałupa z Rozóg – w niej są teraz pokoje gościnne), budynek gospodarczy z pocz. XX w. oraz 3 niewielkie spichlerzyki (w jednym mieści się ekspozycja muzealna, w drugim bajnia – rosyjska łaźnia parowa, w trzecim warsztat). Na terenie Osady znajduje się także murowany budynek mieszkalny z I połowy XX w.

Najcenniejszym zabytkiem w Osadzie jest zbudowana z masywnych bali na przełomie XVIII i XIX wieku chałupa z Warnowa, z płytkimi podcieniami i pazdurami zdobiącymi oba szczyty. To piękny i unikalny przykład mazurskiego budownictwa podcieniowego (jeden z dwóch zachowanych drewnianych budynków z początku XIX wieku z podwójnym podcieniem szczytowym!). W tym dwustuletnim budynku urządzono muzeum: w izbach na parterze zaaranżowana została część mieszkalna oraz jednoizbowa szkoła wiejska wraz z mieszkaniem nauczyciela. Na obszernym poddaszu znajdują się eksponaty etnograficzne: narzędzia i sprzęty używane we wiejskich gospodarstwach domowych oraz ekspozycja przedstawiająca historię chałupy z Warnowa i mazurskiego budownictwa podcieniowego. Część eksponatów znajduje się w sąsiednim, niewielkim spichlerzyku.

Obok muzeum, w 100-letniej chacie, znajduje się "Oberża pod Psem", której wnętrza ozdobione starymi sprzętami codziennego użytku stanowią jednocześnie "żyjące muzeum". Kuchnia Oberży serwuje dania kuchni regionalnej i opiera się na lokalnych i ekologicznych produktach z własnego gospodarstwa oraz zaprzyjaźnionych gospodarstw sąsiedzkich.

www.oberzaodpsem.com.pl

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W WĘGORZEWIE

arch. Muzeum Kultury Ludowej

Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie istnieje od 1991 roku i mieści się w zabytkowym budynku o charakterze podmiejskiego dworku, który został wzniesiony około 1737 roku.

W węgorzewskiej placówce gromadzone są nie tylko muzealia z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego, ale także z terenów macierzystych dzisiejszych mieszkańców regionu. W zbiorach znajdują się między innymi przedmioty codziennego użytku, sprzęt gospodarczy, tkaniny i odzież, akcesoria obrzędowe, sztuka ludowa. Chlubą kolekcji są obrazy Tymoteusza Muški, rzeźby Stanisława Cierniaka, Aleksandra Słomińskiego, Jana Girwidza, Stanisława Reka oraz bogata kolekcja unikalnych pisanek i wycinanek.

Obok obiektów etnograficznych w swoich zbiorach Muzeum posiada także zabytki historyczne oraz archeologiczne. Na szczególną uwagę zasługują materiały gromadzone w ramach konkursu historycznego „Losy Nasze...”, kolekcja dawnych mazurskich widokówek czy unikalne kafle z XV–XX wieku, pochodzące z badań archeologicznych. Zabytki pozyskiwane są stale także dzięki akcji „Dar dla Muzeum”.

Przy Muzeum znajduje się Park Etnograficzny nad Węgorapą. Eksponowane są w nim reprezentatywne dla Mazur budowle wiejskie i małomiasteczkowe:

- drewniane chaty z Krzyżewa (pow. ełcki) i Woźnic (pow. mrągowski),
- drewniana remiza z Ołownika (pow. węgorzewski),
- szachulcowa kuźnia z Zabrostu Wielkiego (pow. węgorzewski),
- murowany dom z Węgorzewa,

- drewniana stróżówka więzienna z Rynu (pow. giżycki).

Natknąć się tutaj można także na tajemnicze pruskie baby kamienne...

W skansenowskich pomieszczeniach działają pracownie rękodzielnicze.

www.muzeum-wegorzewo.pl

MUZEUM MAZURSKIE W OWCZARNI

arch. Muzeum w Owczarni

Muzeum Mazurskie w Owczarni znajduje się 10 km od Kętrzyna. Mieści się w byłym majątku ziemskim, w którym od ponad 10 lat gromadzone są stare meble, sprzęty gospodarstwa domowego i maszyny rolnicze z lat 1815-1945. W przeciwieństwie do tradycyjnych muzeów, zwiedzający Muzeum w Owczarni mają możliwość bezpośredniego kontaktu ze starymi przedmiotami w ich otoczeniu. Muzeum zaopatrzone jest również w dużą bibliotekę obejmującą księgozbiór o tematyce byłych Prus Wschodnich i regionu mazurskiego. Gospodarze posiadają w swojej ofercie standardowe oprowadzenie po muzeum, tzn. zapoznanie z historią i wyposażeniem wnętrz oraz zwiedzanie tematyczne: przedstawienie historii regionu mazurskiego, meblarstwa mazurskiego (mała architektura) czy prac w gospodarstwie wiejskim (4 pory roku). Dodatkową atrakcją tego miejsca są organizowane imprezy okolicznościowe i ogniska. Zimą połączone z kuligiem.

www.owczarnia.com

MUZEUM REGIONALNE W SĄDRACH

arch. Mrągowskie Centrum Informacji Turystycznej

Muzeum Regionalne w Sądrach jest miejscem mało znanym, nawet dla Mrągowian, mimo że znajduje się zaledwie 14 km od Mrągowa. Sądry położone są na trasie Mrągowo-Ryn. Oznakowanie Muzeum w samej miejscowości jest bardzo dobre - przy drodze stoi czytelny znak informujący, gdzie należy się kierować.

Muzeum składa się z trzech budynków. Dwa stoją naprzeciwko siebie, zaraz obok nich stoi pensjonat, a niedaleko jest kolejny budynek, w którym prezentowane są sprzęty rolnicze.. Zbiory prezentowane są w ponad 200-letniej chacie i pięknej drewnianej stodole.

Przy Muzeum znajduje się parking, gdzie można postawić samochód, czy autokar

www.christel.com.pl

MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO - PARK ETNOGRAFICZNY W OLSZTYNKU

Muzeum w Olsztynku obejmuje 93 ha. Posiada bogate zbiory zgromadzone w 76 obiektach dużej i małej architektury wiejskiej z Warmii, Mazur, Powiśla i Małej Litwy, o zróżnicowanych funkcjach, budowie i konstrukcji. Są to budynki mieszkalne, sakralne, zabudowania gospodarcze i przemysłowe. Wyposażenie budynków stanowią eksponaty pokazujące tradycyjne metody pracy i obrzędy na wsi w XIX i XX wieku. Zbiory muzealne przekraczają 10 tys. egzemplarzy. Dzięki tak bogatej ekspozycji można tu od podstaw poznać warunki życia i wytwory pracy naszych przodków. Dużą atrakcją zwłaszcza dla dzieci są zagrody ze zwierzętami, w których znajdziemy gatunki od zawsze towarzyszące i pomagające człowiekowi – kury, króliki, owce, kozy, konie itd. W skansenie przez cały rok odbywają się ciekawe imprezy: jarmarki świąteczne i okolicznościowe, Targi Chłopskie, obchody świąt i uroczystości – np. Wielki Dzień Pszczół, Regionalne Święto Ziół, koncerty, warsztaty i inne.

www.muzeumolsztynek.com.pl